

Aan de leden van de gemeenteraad.

Raadsinformatiebrief

Directeur Samenleving en Economie

Helmond, 19 februari 2008

Onderwerp: Beleidsplan Wmo en financiële ontwikkelingen

Ons kenmerk: 0899001389

Uw kenmerk:

Doorkiesnr.: 7300

Uw brief d.d.:

Geachte leden van de gemeenteraad,

Binnenkort zullen wij u het meerjarige Beleidsplan Wmo voor besluitvorming aanbieden. Overeenkomstig het wettelijke stelsel beslaat dit meerjarenplan de periode 2008-2011. Wij hebben ervoor gekozen om, in dialoog met de burgers van Helmond en de lokale organisaties die bij de Wmo zijn betrokken, een redelijk ambitieus, maar toch zo realistisch mogelijk plan op te stellen. Met name vanwege recente ontwikkelingen in het beleid van het Rijk moeten wij echter een slag om de arm nemen, waar het gaat om de realisatie van het beleid in meerjarig perspectief. Dit komt hierop neer dat wij het Beleidsplan nu weliswaar onverkort aan u voorleggen, maar daarbij het voorbehoud maken dat wij vooralsnog alleen commitment aangaan voor de realisatie van het Actieprogramma 2008, dat in het plan is opgenomen. Voor de jaren 2009 en volgende stellen wij de uitvoering van het beleidsplan primair afhankelijk van het financiële inzicht dat in de komende tijd moet uitkristalliseren. Dit biedt tevens de mogelijkheid om nog lopende onderzoeken en pilotprojecten, die wij met instemming van uw raad in gang hebben gezet, mee te nemen bij de nadere beleidsbepaling in de loop van dit jaar. Wij lichten een en ander toe in het vervolg van deze brief.

Onderzoek financieel meerjarenperspectief huishoudelijke verzorging

Wij hebben onlangs een onderzoek laten verrichten naar het meerjarige financiële perspectief van met name de huishoudelijke verzorging binnen de Wmo. Het rapport van 11 februari jl. is als bijlage bij deze brief gevoegd. Aanleiding voor dit onderzoek was de vermindering van het Helmondse Wmo-budget, als gevolg van de overgang van het historische naar het objectieve verdeelmodel met ingang van 2008. In eerst aanleg had dit een negatief effect op het gemeentelijke budget van ruim één miljoen euro.

De vraagstelling van het onderzoek komt samengevat hierop neer: Wat zijn de oorzaken van het negatieve herverdeeffect voor Helmond, hoe ontwikkelen inkomsten en uitgaven zich dit in de nabije toekomst en hoe kunnen we hierop beleidsmatig een antwoord geven.

Het onderzoek komt tot de conclusie dat Helmond met name afwijkt door het relatief grote aantal extramuraal gehuisveste zorgvragers, door een uiterst zorgvuldige indicatiestelling en toewijzing van zorg en door het bieden van een continuïteitsgarantie aan de zorgvrager. Ondanks het feit dat Helmond met name in de HV-2-sector een tarief hanteert dat ongeveer één euro lager ligt dan het landelijke gemiddelde, resulteren

deze afwijkingen in een structureel dekkingstekort voor de huishoudelijke verzorging van circa € 300.000,-- op jaarbasis vanaf 2010. Dit tekort wordt overigens gecompenseerd met het verwachte structurele overschot op het (voormalige) Wvg-budget. Voor de financiële dekking van het integrale, meerjarige Beleidsplan Wmo zou dat dus budgettair neutraal uitpakken.

Niettemin vinden wij dat de inzichten die het rapport oplevert, voldoende reden zijn om met de staatssecretaris in contact te treden over de specifieke Helmondse situatie en de wijze waarop het Rijk in zijn zgn. objectieve verdeelmodel daaraan voorbijgaat. Het kan immers niet zo zijn dat een gemeente die zich uitermate proactief opstelt bij de extramuralisering en buitengewoon zorgvuldig handelt in de wijze waarop de zorg wordt verleend, door de globale benadering van het rekenmodel wordt benadeeld.

Tussenrapportage Wmo van het Rijk

Op 15 februari jl. heeft de verantwoordelijk staatssecretaris een tussenrapportage over de voortgang van de Wmo aan de Kamer uitgebracht. Ook deze tussenrapportage is als bijlage bij deze brief gevoegd. In deze brief maakt mevrouw Bussemaker kenbaar dat zij de huishoudelijke verzorging door alfahulp wil inperken en het merendeel van de zorg door reguliere krachten van de zorgaanbieders wil laten plaatsvinden. Nog afgezien van de vraag of dit bij de huidige arbeidsmarktsituatie een realistische strategie is, zal dit een aanzienlijk kostenverhogend effect hebben. De hoogte daarvan is van meerdere factoren afhankelijk en is daardoor voor Helmond nog niet exact aan te geven. Naar verwachting gaat het om enkele tonnen. Vast staat dat het Rijk niet van plan is de gemeenten hiervoor te compenseren. Ook in dit opzicht is er dus alle reden om met de staatssecretaris in contact te treden.

Concreet geeft de staatssecretaris aan dat zij van plan is de wet zodanig te veranderen, dat het niet meer mogelijk is de alfahulp via de zorgaanbieder in te schakelen. Dit was in Helmond het afgelopen jaar voor een groot deel wel de praktijk. Voor mevrouw Bussemaker is zorg in natura in de Wmo echter het uitgangspunt. Alleen op uitdrukkelijk verzoek van de cliënt kan daarvan afgeweken worden, bijvoorbeeld wanneer een cliënt expliciet kiest voor een alfahulp of een persoonsgebonden budget. Zij zal de Wmo hiertoe binnenkort veranderen.

Zoals aangegeven, zal het Rijk het budget voor de huishoudelijke verzorging niet aanpassen aan deze beleidswijziging, omdat Rijk en VNG eerder "budgettaire rust" voor 2007 en 2008 zijn overeengekomen. Bovendien blijken de gemeenten in 2007 zo'n 200 miljoen euro overgehouden te hebben op het budget voor de huishoudelijke verzorging. Dit hoeft overigens niet te verbazen, omdat het Rijk pas in september 2007 de niet onaanzienlijke kostprijsindexatie bekendmaakte en de gemeentelijke budgetten substantieel ophoogde. Het zou dan ook vreemd zijn als de gemeenten hiervoor al verplichtingen waren aangegaan.

Tot besluit

Per saldo is er de nodige onzekerheid omtrent de dekking van het Beleidsplan Wmo in meerjarig perspectief, met name door de onzekerheden in de huishoudelijke verzorging. Zoals aangegeven hebben wij dit nader onderzocht, maar door de recente stellingname van het Rijk, neemt de onzekerheid verder toe. Voor ons is dit aanleiding met de staatssecretaris in overleg te treden.

Gelet op het ambitieniveau van het Beleidsplan Wmo, is terughoudendheid op zijn plaats. Wij zullen de uitvoering van het voorgenomen beleid ter hand nemen zoals verwoord in het Actieprogramma 2008, maar komen in de loop van 2008 bij uw raad terug voor de uitvoering van het beleid in de daarop volgende jaren, zodra er meer concreet zicht is op het financiële meerjarenperspectief. Wij zullen dan op basis van dit inzicht en op basis van de resultaten van de pilotprojecten en onderzoeken die op dit moment nog lopen, ons beleid voor 2009 en volgende jaren nader aanscherpen. Dit zal onder meer resulteren in een Actieprogramma 2009. Wij streven ernaar dit aan u voor te leggen, samen met de begrotingsstukken voor 2009 in het komende najaar.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,
De burgemeester, de secretaris,

